

[Inger Harms]

29. april d.å. i radioens Nyhedsmagasinet siger: »Vores beredskab fungerer perfekt«.

Svar (15/10 86):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Konventionen om hurtig varslingskonvention af en atomulykke blev underskrevet af 45 stater, herunder Danmark, den 26. september 1986 ved slutningen af den regeringskonference, der blev afholdt i Wien af det Internationale Atomenergiagentur (IAEA). Blandt underskriverne var de fem store atommagter (USSR, USA, UK, Frankrig og Kina). Blandt underskriverne på den multilaterale IAEA-varslingskonvention var også Danmarks naboer – Sverige, Finland, Sovjetunionen, Polen, DDR, Forbundsrepublikken Tyskland, Holland, Belgien og UK – med hvem Danmark har indledt forhandlinger om bilaterale varslingsaftaler i tilfælde af atomulykker.

Ved hovedbestemmelserne i art. 1 og art. 2 i den multilaterale IAEA-varslingskonvention påtager konventionsstaterne sig efter nærmere regler pligt til uopholdeligt at give varsel – direkte eller via IAEA – dels til de stater, som er eller kan blive fysisk berørt, dels til IAEA i tilfælde af en atomulykke, når ulykken er resulteret i eller kan resultere i et internationalt grænseoverskridende udslip, som kan have betydning for en anden stats radiologiske sikkerhed. Det drejer sig i første række om ulykker i atomreaktorer, uanset hvor de befinder sig, og om ulykker i oparbejdningsanlæg for brugt atombrændsel og i anlæg til behandling af radioaktivt affald. Men pligten til at give varsel består også i tilfælde af ulykker i forbindelse med visse andre anlæg og aktiviteter, hvorfra et udslip af radioaktive stoffer sker eller kan ske.

Pligten til uopholdeligt at afgive varsel påhviler den konventionsstat, som ejer det ulykkesramte anlæg eller udøver den ulykkesramte aktivitet, eller som har de pågældende personer eller juridiske personer under sin jurisdiktion eller kontrol.

Endvidere er det i IAEA-konventionens art. 3 bestemt, at konventionsstaterne kan varsle i tilfælde af andre atomulykker end dem, der er angivet i art. 1, med det formål

at minimere de radiologiske følger. Denne bestemmelse tager sigte på eventuelle ulykker i forbindelse med atomvåben eller atomprøvesprængninger.

I denne forbindelse tilkendegav de fem atommagter i deres indlæg under generaldebatten ved regeringskonferencen i Wien, at de var rede til at give varsel i tilfælde af grænseoverskridende radioaktivt udslip hidrørende fra eventuelle ulykker i forbindelse med atomvåben eller atomprøvesprængninger, selv om varslingskonventionen ikke indeholder pligt dertil. Dette fandt også udtryk i slutdokumentet fra regeringskonferencens specielle session om nuklear sikkerhed og strålebeskyttelse. I dette slutdokument henvises til udtalelser fra flere stater om behovet for hurtig underretning om alle nukleare ulykker af betydning for den radiologiske sikkerhed og til erklæringer fra flere stater om, at de er rede til at give underretning også om andre atomulykker end dem, der er beskrevet i art. 1 i IAEA-varslingskonventionen.

Som eksempel kan anføres Sovjetunionens underretning til USA i forbindelse med den ulykke, som for nylig ramte en sovjetisk atombevæbnet og atomdrevne undervandsbåd i Atlanterhavet.«

På denne baggrund vil jeg anmode Miljøstyrelsen om at overveje, også i forbindelse med forhandlingerne om bilaterale varslingsaftaler, herunder med Forbundsrepublikken Tyskland, på hvilken måde det vil være mest hensigtsmæssigt at søge opnået, at danske myndigheder modtager underretning om eventuelle ulykker med atomvåben – det være sig til lands eller til vands – i områderne omkring Danmark.

Spm. nr. S 18

Til *miljøministeren* (7/10 86) af:

Inger Harms (SF):

»Vil ministeren sørge for, at der i de beredskabsplaner, som Miljøstyrelsen i øjeblikket arbejder med for Sønderjylland, også vil være taget højde for ulykker, uheld og katastrofer i såvel freds- som krigstid opstået i forbindelse med atomvåbendepotet i Meyn umiddelbart syd for den danske grænse til Vesttyskland?«